

V Bruseli 15. júna 2026
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Stratégia pre odolnosť v oblasti vody – rok neskôr: súčasný stav a ďalšie smerovanie – výmena názorov

Na účely zasadnutia Rady (životné prostredie), ktoré sa uskutoční 25. júna 2026, sa v prílohe uvádza podkladový dokument predsedníctva, ktorý obsahuje otázky pre ministrov súvisiace s uvedenou témou.

Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby vzal tento podkladový dokument a otázky na vedomie a postúpil ich Rade.

Stratégia pre odolnosť v oblasti vody – rok neskôr: súčasný stav a ďalšie smerovanie

– výmena názorov

Komisia predstavila 4. júna 2025 Európsku stratégiu pre odolnosť v oblasti vody. Rada ju uvítala vo svojich záveroch z 21. októbra 2025. Uvedená stratégia sa venuje čoraz naliehavejším výzvam, ktorými sú nedostatok vody, suchá, povodne a celkové vplyvy zmeny klímy na vodné zdroje, ekosystémy a hospodárske odvetvia. Nadväzuje na existujúce *acquis* EÚ v oblasti vody, najmä na rámcovú smernicu o vode, smernicu o povodniach a smernicu o čistení komunálnych odpadových vôd, ako aj na stratégiu EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy. Takisto zodpovedá cieľom Európskej zelenej dohody, plánu na dosiahnutie cieľ v oblasti klímy do roku 2040 a reaguje na narastajúci objem dôkazov o tom, že riziká súvisiace s vodou sa v celej Únii zintenzívňujú. Mnohé regióny zažívajú čoraz častejšie a závažnejšie suchá, klesajúcu hladinu podzemných vôd a zvyšujúci sa dopyt po vode zo strany poľnohospodárstva, priemyslu a mestských oblastí. Zároveň v dôsledku výskytov extrémnych zrážok a záplav rastie tlak na infraštruktúru a ekosystémy.

Uvedená stratégia má za cieľ obnoviť a chrániť celý vodný cyklus od zdroja až po more, a zvýšiť tak odolnosť v oblasti vody, aby sa zvýšila schopnosť odolávať povodniam, suchám a nedostatku vody prostredníctvom účinného vykonávania existujúcich právnych predpisov EÚ o vode. Podporujú sa ňou postupy inteligentného využívania vody, zelená infraštruktúra a opatrenia na zníženie znečistenia, napr. obsahu škodlivých látok ako PFAS v pitnej vode. Cieľom stratégie je tiež zefektívniť využívanie vody, usilovať sa o 10-percentné zníženie spotreby vody v celej EÚ do roku 2030 a zároveň zmodernizovať infraštruktúru, znížiť úniky vody a nabádať na digitálne riešenia prostredníctvom verejných a súkromných investícií, a tak podporiť hospodárstvo inteligentne využívajúce vodu. Okrem toho sa stratégia usiluje zabezpečiť prístup k čistej a cenovo dostupnej vode zlepšovaním osvedčenej praxe, podporou zodpovedných cien vody a stimuláciou vzdelávania a výmeny najlepších postupov a zároveň posilniť vedúce postavenie EÚ v súvislosti s odolnosťou v oblasti vody prostredníctvom medzinárodnej spolupráce a partnerstiev.

Predsedenstvo navrhuje, aby sa rok po prijatí uvedenej stratégie zhodnotil dosiahnutý pokrok a prerokovali ďalšie kroky, pričom by ministri mali venovať pozornosť týmto trom oblastiam:

1. Hodnotenie stratégie pre odolnosť v oblasti vody a jej vykonávania v jednotlivých štátoch

Ústrednou súčasťou Európskej stratégie pre odolnosť v oblasti vody je nový impulz pre snahy EÚ o podporu **efektívneho využívania vody**. V stratégii sa zavádza ambiciózny cieľ zefektívniť do roku 2030 využívanie vody o 10 % a zásada prvoradosti efektívneho využívania vody. Tá je ďalej vysvetlená v odporúčaní Komisie zo 4. júna 2025 týkajúcom sa hlavných zásad prvoradosti efektívneho využívania vody.¹

Podľa správy EEA/ETC z roku 2025 o úsporách vody pre Európu, ktorá si vybudovala odolnosť v oblasti vody,² sa **potenciál úspor** v jednotlivých regiónoch EÚ a odvetviach **výrazne líši**, ale je možné dosiahnuť výrazné zníženie odberu vody. K uvedenému zníženiu by bolo možné dospieť pomocou technicko-prevádzkových opatrení na zníženie strát a únikov vody, ako aj zefektívnením využívania vody pri výrobe elektrickej energie, v poľnohospodárstve, vo verejnom zásobovaní vodou a vo výrobe. Odhadovaný potenciál úspor vody v jednotlivých odvetviach v EÚ27 sa pohybuje od 45 do 95 % v energetike (chladenie elektrární) 5 % – 20 % v poľnohospodárstve, 20 % – 50 % vo verejnom zásobovaní vodou a 30 % – 50 % v priemysle (pozri tabuľku nižšie).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

Tabuľka 1. Odhadovaný potenciál úspor vody podľa odvetví v EÚ27

	Elektrina – chladenie elektrární	Poľnohospodárstvo	Verejné zásobovanie vodou vrátane cestovného ruchu a služieb	Priemysel	Ostatné (napr. hlbinná a povrchová ťažba a stavebníctvo)
Ročný priemerný odber vody (2000 – 2022) (v mil. m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Ročný odber vody ako percentuálny podiel z celkového množstva podľa hospodárskych odvetví	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Teoretický potenciál úspor vody v rámci odvetvia (% ročného odberu vody v odvetví)	45 – 95 %	5 – 20 %	20 – 50 % (10 – 30 % v cestovnom ruchu)	30 – 50 %	Nehodnotilo sa v rámci tohto materiálu.

Zdroj: (Wolters a kol., 2025) na základe údajov EEA 2024.

S cieľom podporiť vykonávanie odporúčania a prispieť k naplneniu ambície zvýšiť do roku 2030 efektívnosť využívania vody o 10 % Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, najmä v kontexte pracovnej skupiny CIS pre nedostatok vody a suchá, vypracúva **spoločnú metodiku pre ciele efektívneho využívania vody**, v ktorej zohľadňuje územné a iné rozdiely medzi krajinami, regiónmi a odvetviami. Harmonogram tohto pracovného okruhu sa končí vo **4. štvrtroku 2026**. Skupina s podporou konzultanta zmapovala približne 40 metodík z verejných aj súkromných iniciatív zameraných na stanovenie cieľov v oblasti vody a momentálne z nich extrahuje prvky, ktoré by spolu mohli vytvoriť základ európskej metodiky alebo metodík na stanovenie cieľov v oblasti efektívnosti na úrovni ukladania, prepravy a využívania vody.

2. Digitalizácia a inteligentnejšie hospodárenie s vodami

V stratégii pre odolnosť v oblasti vody sa oznamuje vypracovanie **celoúijného akčného plánu digitalizácie v odvetví vodného hospodárstva**. Na podporu tejto iniciatívy Komisia nedávno vyhlásila výzvu na predkladanie podkladov, ktorá sa končí 24. júna 2026³. Členské štáty a ďalšie zainteresované strany boli vyzvané, aby prispeli svojimi názormi a návrhmi.

Cieľom digitálneho akčného plánu pre odvetvie vodného hospodárstva je podporovať intenzívnejšiu digitálnu integráciu a koordináciu v rámci celého cyklu vody a medzi jednotlivými úrovňami riadenia, a tým prekonať rozdrobenosť európskych vodohospodárskych systémov. Plán sa usiluje umožniť lepšie zdieľanie údajov a digitálnych riešení, a tak zlepšiť efektívnosť, znížiť administratívnu záťaž, posilniť odolnosť voči rizikám súvisiacim s vodou a podporiť účinné vykonávanie zásady prvoradosti efektívneho využívania vody.

Nadchádzajúci akčný plán sa sústreďí na osobitné výzvy vo vodnom hospodárstve a bude zahŕňať **dva hlavné piliere**: i) zavádzanie digitálnych riešení prostredníctvom financovania a výmeny poznatkov s cieľom rozvíjať digitálne zručnosti a podnecovať transfer technológií v odvetví vodného hospodárstva; a ii) podporu výmeny vodohospodárskych údajov prostredníctvom podpory vytvárania vnútroštátnych dátových portálov na prekonanie fragmentácie a zabezpečenie toho, aby boli údaje ľahko vyhľadateľné, prístupné bezplatne, interoperabilné a opakovane použiteľné v súlade s požiadavkami smernice o otvorených dátach. Plán je súčasťou pracovného programu Komisie na rok 2026⁴. Je prienikom zelenej a digitálnej transformácie a priamo podporuje ciele Kompasu konkurencieschopnosti⁵ tým, že pomáha zabezpečiť dostupnosť zdrojov vo viacerých odvetviach.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

Plán bude **vychádzať z týchto prvkov**: i) Stratégia využívania umelej inteligencie⁶ a Plán pre kontinent umelej inteligencie⁷, ktorých cieľom je uľahčiť zavádzanie umelej inteligencie na prediktívnu údržbu a monitorovanie v reálnom čase; ii) Stratégia pre dátovú úniu⁸, ktorou sa podporuje výmena vodohospodárskych údajov prostredníctvom podpory vytvárania vnútroštátnych dátových portálov na prekonanie fragmentácie a zabezpečenie toho, aby boli údaje ľahko vyhľadateľné, prístupné bezplatne, interoperabilné a opakovane použiteľné v súlade s požiadavkami smernice o otvorených dátach⁹.

3. Mobilizovanie financovania stratégie pre odolnosť v oblasti vody:

V preskúmaní politiky súdržnosti EÚ v polovici trvania¹⁰ sa zaviedla väčšia flexibilita, ktorá členským štátom umožňuje presmerovať finančné prostriedky na roky 2021 – 2027 do strategických priorít, pričom odolnosť v oblasti vody sa zdôrazňuje ako jedna z kľúčových priorít a vzťahuje sa na ňu bezprecedentný balík stimulov. V dôsledku uvedeného sa v **16 členských štátoch prerozdeleno 3,1 miliardy EUR**: najväčšia časť podpory je venovaná na výstavbu alebo modernizáciu infraštruktúry **odpadových vôd a pitnej vody** a na **zlepšenie odolnosti v oblasti vody a udržateľné riadenie zdrojov**. Medzi plánovanými investíciami sa uvádza aj vývoj **nových systémov ukladania a prepojení** medzi vodnými systémami, ochrana vodných ekosystémov a **obnova** oblastí s vysokou environmentálnou hodnotou. Patria sem aj **systémy včasného varovania na predchádzanie povodňam** a **zefektívnenie zásobovania vodou prostredníctvom digitalizácie**, automatizácie a optimalizácie.

Dobre rozbehnutý je aj **Program EIB v oblasti vodného hospodárstva v hodnote 15 miliárd EUR** a ohlásený **poradenský nástroj pre udržateľné hospodárenie s vodami** ako jednotné kontaktné miesto pre poradenstvo EIB v oblasti vody je plne zavedený a môže podporovať budovanie kapacít a realizáciu plánovaných projektov.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Komisia, ktorá uznáva významný príspevok súkromného financovania k programu pre odolnosť v oblasti vody, pracuje na spustení **nástroja na podnecovanie investícií do odolnosti v oblasti vody**, pomocou ktorého sa má implementovať 20 pilotných inovatívnych prípadov prirodzeného zadržiavania vody a efektívneho využívania vody združujúcich miestnych vodohospodárskych investorov, poskytovateľov riešení a subjekty, ktoré čelia problémom, s cieľom inšpirovať podobné opatrenia v celej EÚ.

Otázky pre ministrov

Predsedníctvo vyzýva ministrov, aby sa zaoberali týmito otázkami:

1. Aký pokrok sa dosiahol po roku od prijatia Európskej stratégie pre odolnosť v oblasti vody a aké výzvy existujú na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o podporu efektívneho využívania vody? Aké ponaučenia možno z toho vyvodiť, aby sa dosiahlo účinnejšie vykonávanie stratégie?
2. S akými osvedčenými postupmi a skúsenosťami by sa mohli členské štáty podeliť a akú podporu na úrovni EÚ očakávajú od nadchádzajúceho akčného plánu digitalizácie v odvetví vodného hospodárstva, aby sa urýchlilo zavádzanie riešení, ako je inteligentné meranie vody, diaľkové snímanie alebo digitálne dvojčatá, na podporu vykonávania stratégie pre odolnosť v oblasti vody?
3. Ako by bolo možné získať väčší objem súkromných investícií a lepšie využiť inovatívne finančné nástroje na urýchlenie vykonávania stratégie pre odolnosť v oblasti vody a zároveň zabezpečiť, aby členské štáty mali vytvorené nevyhnutné podmienky a stimuly pre rozvoj ambiciózných projektov týkajúcich sa odolnosti v oblasti vody?